

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. G. Ciobanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

ÎNCHEIERE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Alexandru Mîrza, reprezentat de avocatul Grigore Ciubuc,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Mîrza împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea în parte a actului administrativ cu caracter individual, restabilirea în funcția anterior deținută și repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Serviciul Vamal, a fost casată integral hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 21 septembrie 2020 Alexandru Mîrza a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea în parte a actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 20 august 2020, a luat cunoștință cu ordinul de sancționare și a constatat că, destituirea sa din funcție se întemeiază pe faptul, că la începutul anului curent, a eliberat mai multe certificate de origine în afara orelor de program.

A specificat că, nu este de acord cu prezentul ordin invocând în susținerea poziției sale, următoarele motive.

Astfel, a menționat că, este angajat al Serviciului Vamal din anul 1995 și a exercitat diferite funcții, inclusiv și de conducere în diferite subdiviziuni. În perioada vizată, în ordinul contestat, comunică că și-a exercitat activitatea în calitate de inspector principal al Biroului vamal Nord, postul vamal (zona antreprenorialului liber) ZAL Otaci. Printre funcțiile exercitate avea și obligația de a elibera certificatele de origine pentru mărfurile produse în ZAL. Prin urmare, a relevat că la începutul anului 2019, a

fost contactat de șeful serviciului originea mărfurilor, Chirița Vladimir, care i-a prezentat o adresare a unui grup de agenți economici, cu viza șefului Biroului vamal Nord, declarându-i că, agenții economici au dreptate și ar trebui să nu creeze impedimente agenților economici exportatori, ca camioanele cu produsele ușor alterabile, destinate exportului să nu staționeze.

A indicat că cunoștea faptul că, certificatele de origine pentru produsele agricole achiziționate pe teritoriul raioanelor Dondușeni, Ocnîța, Soroca și în gospodăriile agricole din zona Otaci, erau eliberate la postul vamal Briceni. Iar, reieșind din faptul că, în zona or. Otaci nu era altă persoană, care să fie instruită pentru întocmirea și eliberarea certificatelor de origine, conducerea Biroului vamal, a decis că în continuare să elibereze certificate de origine pentru producția agricolă care era achiziționată din această zonă.

A atenționat că, pentru a diferenția certificatele de origine eliberate în cadru postului vamal ZAL Otaci (cod 1180), la marfa produsă în aceasta zonă liberă, de certificate de origine pentru marfa ușor alterabilă, produsă de agricultori în afara zonei libere, dnul Chirița i-a dat indicația ca să elibereze certificatele de origine pentru producția agricolă, sub codul postului vamal Otaci (1120), care activează în regim non-stop. A mai menționat că, nu cunoaște dacă a fost emisă o dispoziție/ordin cu privire la modificarea atribuțiilor sale de serviciu, dar el nu a luat cunoștință cu un asemenea act. De asemenea, nu cunoaște dacă, agenților economici care s-au adresat la Biroul vamal, i s-a oferit un răspuns la solicitarea lor, dar după discuția avută cu dl. Chirița, comunică că, aceștia au început să se adreseze la el. Ca consecință, a purces la eliberarea certificatelor de origine pentru producția agricolă, aplicând codul postului vamal Otaci. Cu adevărat susține că, pentru eliberarea unui certificat de origine este necesar minim 2-3 ore. Iar, ca regulă, agenții economici exportatori se adresau pentru eliberarea certificatelor de origine în a doua parte a zilei, după ce încărcau camioanele cu marfă și aveau datele necesare pentru completarea lor. Iar, el recepționa documentele agenților economici pentru eliberarea certificatelor în orele de program și le înregistra într-un registru special, dar având și funcțiile de bază în postul vamal ZAL Otaci, nu totdeauna reușea să finalizeze procedura de eliberare a certificatelor de origine cu codul postului vamal Otaci, acesta fiind motivul de ce erau eliberate în primele ore după finalizarea programului de activitate la postul vamal ZAL.

Cu referire la afirmațiile din ordin, precum că ar fi avut loc cazuri de export fictiv sau cu ascundere a originii producției agricole, consideră că, acestea nu se refera la el și nu au nici o atitudine față de eliberarea sa din serviciu. În vederea demonstrării ilegalității ordinului și destituirii sale din funcție, invocă conținutul următoarelor prevederi legale.

Astfel, dispozițiile art. 51 alin. (2) lit. g) a Legii nr. 302 cu privire la Serviciul Vamal, prevăd că, constituie abateri disciplinare grave, ce conduc la destituirea din funcție, următoarele acțiuni comise intenționat sau din imprudență: g) efectuarea de operațiuni vamale în afara orelor de program, în alt loc decât cel stabilit, fără autorizarea directorului, în cazul în care autorizarea era obligatorie și nu a fost acordată.

Totodată, conform art. 1 pct. 22 din Codul Vamal al Republicii Moldova, ca operațiuni vamale se consideră, controlul mărfurilor și al mijloacelor de transport,

controlul corporal, verificarea documentelor contabile, controlul antrepozitelor vamale, magazinelor duty free, zonelor libere, vămuirea, perceperea drepturilor de import și drepturilor de export, alte acțiuni, efectuate în domeniul vamal de către organul vamal.

A notat că, după adoptarea Legii nr. 302 cu privire la Serviciul Vamal, nu a luat cunoștință cu o dispoziție/regulament al Directorului în care să se specifice, modul și cazurile în care era necesară autorizarea directorului pentru operațiunile vamale efectuate în afara orelor de program, cum nu cunoștea la fel dacă există o reglementare, precum că, eliberarea certificatelor de origine s-ar atribui la alte acțiuni, efectuate în domeniul vamal de către organul vamal și constituie o operațiune vamală.

A mai indicat că, prin finalizarea lucrului și eliberarea certificatelor de origine după orele de program la postul vamal ZAL, a contribuit la accelerarea lucrului cu documentele vamale la exportul de produse ușor alterabile și micșorarea cheltuielilor pentru agenții economici exportatori și transportatorilor de mărfuri. Iar, prin eliberarea certificatelor de origine pentru producția agricolă, a perceput plățile vamale cuvenite și nu a cauzat un prejudiciu. Din aceste motive consideră că, administrația urma să se călăuzească și de art. 29 al Codului administrativ, care prevede că, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității, precum și s-au ignorat inclusiv prevederile art. 53 alin. (3) a Legii nr. 302, care prevede că, la individualizarea sancțiunii disciplinare, se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, de circumstanțele în care aceasta a fost săvârșită, de comportamentul funcționarului vamal în timpul serviciului, precum și de existența altor sancțiuni disciplinare al căror termen nu a expirat. A remarcat că, aceleași prevederi sunt stipulate și în Ordinul Serviciului Vamal nr. 307-D din 08.07.2018 privind aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea anchetei de serviciu.

A remarcat că, cauza abaterii sale a fost că, a executat indicațiile orale ale șefilor și nu a admis staționarea nejustificată a camioanelor cu mărfuri ușor alterabile. Iar, cât privește gravitatea, consideră că, este o abatere formală, care nu a fost însoțită de consecințe prejudiciabile.

În aceasta ordine de idei, a invocat și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 904 cu privire la procedurile de vămuire electronică a mărfurilor în baza căreia s-a adoptat Ordinul SV nr. 390 din 09.09.2014 cu modificările ulterioare. A subliniat că, în baza acestui ordin s-a prevăzut că, în cazul solicitării de întocmire de către agenții economici a dovezii de origine, acestea se vor depune la postul vamal electronic în raza căruia sunt localizate mărfurile. În cazul său, a notat reclamantul că, mărfurile erau încărcate în camioane și se aflau în apropierea localității unde activa. A mai atenționat că, potrivit ordinului contestat, DV electronice puteau fi depuse la postul vamal Briceni fără a se deplasa acolo, dar certificatele de origine, pentru aceleași declarații vamale, puteau fi obținute, numai dacă documentele erau prezentate fizic în original, adică cineva trebuia să le aducă. Astfel, a susținut că, s-a simplificat procedura de prezentare a declarației vamale, iar procedura de eliberare a certificatelor de origine rămăsese aceeași. A conchis că, pentru a accelera procedurile de vămuire a mărfurilor ușor alterabile, a fost autorizat să elibereze certificatele de origine la aceste mărfuri, în zona postului vamal de frontiera Otaci.

A menționat că, certificatele de origine potrivit Legii nr. 160/2011 și Nomenclatorului actelor permissive eliberate de autoritățile emitente, nu erau obligatorii și se eliberau doar la cererea agenților economici interesați. Iar, certificatul de origine nu acordă și nu eliberează de anumite obligații, prin urmare a conchis că, exportul putea fi efectuat fără prezentarea acestuia, astfel, că eliberarea acestuia nu era obligatorie.

A solicitat reclamantul Alexandru Mîrza, anularea în parte a ordinului Serviciului Vamal nr. 801-p din 20 august 2020 Cu privire la sancționarea dlor Alexandru Mîrza și Chirița Vladimir, Biroul Vamal Nord, în partea ce-l vizează.

La 04 iunie 2021 Alexandru Mîrza a depus o cerere de completare a acțiunii prin care a solicitat restabilirea în funcție și repararea prejudiciului material și moral (f.d.128).

Prin încheierea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost declarată inadmisibilă cerința lui Alexandru Mîrza împotriva Serviciului Vamal cu privire la repararea prejudiciului moral în mărimea unui salariu mediu lunar.

Prin hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea depusă de Alexandru Mîrza. A fost anulat ordinul Serviciului Vamal nr. 801-p din 20 august 2020 Cu privire la sancționarea domnilor Alexandru Mîrza și Vladimir Chirița, Biroul Vamal Nord, în partea ce se referă la aplicarea sancțiunii disciplinare – destituire din funcție, în privința lui Alexandru Mîrza. A fost obligat Serviciul Vamal să emită actul administrativ individual privind restabilirea lui Alexandru Mîrza în funcția de inspector principal al Biroului Vamal Nord, cu achitarea salariului și a drepturilor salariale pentru absența forțată de la muncă, de la data destituirii din funcție până la data restabilirii în funcție (f.d.136, 142-159, vol. I).

Dispozitivul hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat reprezentantului Serviciului Vamal la aceeași dată, 07 iulie 2021 (f.d.137, vol. I).

La 14 iulie 2021 Serviciul Vamal a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanței, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 07 iulie 2021, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d.140-141, vol. I).

La 29 iulie 2021 Serviciul Vamal a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe, iar la 20 august 2021 Serviciul Vamal a depus motivarea apelului (f.d.165-168, vol.I).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Serviciului Vamal împotriva hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel depusă de Serviciul Vamal, a fost casată integral hotărârea din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că potrivit scrisorii nr. 3899 din 30 iunie 2020, adresată directorului Serviciului Vamal al RM, Sergiu Burduja, directorul adjunct al instituției nominalizate, a fost informat că, în urma examinării materialului de control nr. 6, înregistrat la 17 februarie 2020 în REI-2 al Serviciului Vamal, s-a stabilit

că, Alexandru Mîrza a eliberat, în afara orelor de program, 318 documente confirmative a originii preferențiale a mărfurilor pentru bunurile livrate de trei companii, prin urmare, ultimul fiind pasibil de sancționare disciplinară, în conformitate cu prevederile art. 51, pct. 2 lit. g) a Legii nr. 302 cu privire la Serviciul Vamal (f.d. 10 din dosarul administrativ).

Prin urmare, a atestat instanța de apel că, Directorul Serviciului Vamal și-a exprimat acordul referitor la solicitarea Direcției de Integritate și Supraveghere de inițiere unei anchete de serviciu privind abaterea constatată, prin mențiunea: „de acord” regăsită pe raportul nr. 4278 din 17 iulie 2020 (f.d. 9 din dosarul administrativ).

Prin ordinul nr. 245-0 din 17 iulie 2020, în scopul stabilirii și elucidării circumstanțelor de fapt și de drept, invocate în raportul sus-citat, Directorul Serviciului Vamal al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, Sergiu Burduja, a ordonat inițierea anchetei de serviciu, desemnând pe inspectorul principal din cadrul SIS a Direcției Integritate și Supraveghere, Artiom Popenco și pe inspectorul principal din cadrul Serviciului Informații și Securitate a Direcției Integritate, Evghenii Popescu, responsabili de efectuarea investigațiilor pe marginea anchetei de serviciu inițiată în baza raportului nr. 4278 din 17 iulie 2020 (f.d. 8 din dosarul administrativ).

În cadrul anchetei de serviciu s-a stabilit că, potrivit materialelor prezentate, în cadrul examinării materialului de control nr. 6 înregistrat la 17 februarie 2020 în REI-2 al Serviciului Vamal, în baza informației privind implicarea unor persoane în operațiuni de export fictiv, inclusiv cu ascunderea și substituirea originii, a producției agricole din Republica Moldova spre Federația Rusă, a fost analizată activitatea agenților economici SRL „ONIXEXPORT”, SRL „FRUCTOCOMSTAR”, SRL „FRUCTOVÎI RAI”, fiind stabilit, că persoanele ce gestionează agenții economici vizați au solicitat și obținut de la organul vamal, în perioada 01 ianuarie 2020 – 19 februarie 2020, 318 documente confirmative a originii preferențiale a mărfurilor (certificat de origine CT-1), pentru bunurile livrate (mere). Procesul de examinare a materialelor indicate, denotă că în 180 de cazuri, certificatele de origine întocmite de funcționarul vamal Alexandru Mîrza, au fost eliberate în afara orelor de program. Examinarea sistemelor informaționale în acest sens, a stabilit că, în activitatea sa, funcționarul vamal Alexandru Mîrza, în perioada 01 ianuarie 2020 – 19 februarie 2020, a admis eliberarea/validarea certificatelor de origine în afara orelor de program (preponderent între orele 14:45-18:45). La subiect, Vladimir Chirița, șef serviciu originea mărfurilor, Biroul Vamal Nord a declarat că funcționarul vamal Alexandru Mîrza este abilitat cu dreptul de autentificare și eliberare a certificatelor de origine preferențiale în cadrul Biroului vamal Nord și își desfășoară activitatea în cadrul postului vamal ZAL Otaci. În scopul facilitării și urgentării exportului de producție pomilegumicole la solicitarea agentului economic, certificatele de origine pot fi eliberate și în orele extra program. Concomitent, la același subiect, Igor Tropoțel, șef al Biroului vamal Nord, a declarat, că nu a solicitat și nu a indicat perfectarea unor acte, inclusiv certificate de origine, în afara orelor de program, cu excepția cazurilor prevăzute de legislația în vigoare. Alexandru Mîrza, inspector principal al Biroului vamal Nord, a declarat că, pentru eliberarea certificatelor de origine, agentul economic este obligat să prezinte un set de acte, pregătirea cărora putea fi efectuată doar după încărcarea mărfurilor în autocamioane. Prin urmare, întru evitarea

conflictelor și neadmiterea tergiversării procedurilor de export, la momentul prezentării actelor, de obicei în a doua jumătate a zilei, luând în considerație timpul necesar perfectării, în anumite circumstanțe certificatele de origine erau eliberate în afara orelor de program. Concomitent acesta a declarat că cereri, solicitări sau indicații din partea superiorilor, în acest sens, nu a primit. Conform prevederilor art. 51 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 302/21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, constituie abatere disciplinară gravă, ce conduce la destituirea din funcție, efectuarea de operațiuni vamale în afara orelor de program, în alt loc decât cel stabilit, fără autorizarea directorului, în cazul în care autorizarea era obligatorie și nu a fost acordată.

Reieșind din cele expuse, analiza materialelor anchetei de serviciu a elucidat faptul că, Alexandru Mîrza, inspector principal al Biroului vamal Nord, a dat dovadă de atitudine eronată față de exercitarea atribuțiilor de serviciu în procesul de eliberare a certificatelor de origine în afara orelor de program, fără a avea, în acest sens, o autorizare din partea superiorilor, prin ce a admis comiterea unei abateri disciplinare grave, ce conduce la destituirea din funcție, prevăzută la art. 51 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 302/21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal.

Concomitent, prin acțiunile/inacțiunile sale, funcționarul vamal Alexandru Mîrza nu a respectat prevederile pct. 11.1.4 din Fișa Postului nr.126 aprobată de către șeful Biroului Vamal Nord la data de 23 decembrie 2016, prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Codul de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20 octombrie 2016 și prevederile art. 13 lit. a), b) și d) din Legea nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal. Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 13 din Fișa Postului nr.126 semnată de inspectorul principal Alexandru Mîrza la data de 02 martie 2017, în cazul în care dumnealui este nominalizat ca responsabil de certificarea originii mărfurilor, va asigura activitatea de certificare și control al originii mărfurilor în cadrul postului vamal. [...].

Astfel, ținând cont de caracterul și gravitatea abaterii disciplinare, în temeiul art. 51 alin. (2) lit. g), art. 52 lit. b) și lit. h) din Legea nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, Comisia de Disciplină a Serviciului Vamal, a propus aplicarea inspectorului principal din cadrul Biroului vamal Nord, Mîrza Alexandru, sancțiunea disciplinară - destituire din funcție (f.d. 4-6 din dosarul administrativ).

Completul de judecată al instanței de apel a reținut că, șeful direcției integritate și supraveghere a Serviciului Vamal al RM, a remis, în termen de 15 zile, materialele acumulate și proiectul Încheierii pe marginea anchetei de serviciu, doamnei Rodica Cojocar, Secretarul comisiei de disciplină a Serviciului Vamal al RM (f.d. 7 din dosarul administrativ). În temeiul concluziei anchetei de serviciu din 11 august 2020, precum și în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (2) lit. g), art. 52 lit. b) și lit. h) din Legea nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, la 20 august 2020 directorul Serviciului Vama, Burduja Sergiu, a emis ordinul nr. 801-p „Cu privire la sancționarea dlor Alexandru Mîrza și Vladimir Chirița”, prin care s-a aplicat dlui Mîrza Alexandru - inspector principal, Biroul Vamal Nord sancțiunea disciplinară - destituire din funcție (f.d. 1-3 din dosarul administrativ). Ordinul nominalizat a fost adus la cunoștința lui Alexandru Mîrza la 20 august 2020 (f.d. 7-8A).

Considerând că acțiunile și ordinul de sancționare ale Serviciului Vamal sunt ilegale, la 21 septembrie 2020 Alexandru Mîrza, s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată în ordinea contenciosului administrativ.

Aplicând prevederile art. 10 alin. (1), 11, 31, 32, 119, 225 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea cauzei în contencios administrativ al instanței de apel a reținut că la examinarea cererii în anulare, legalitatea unui act administrativ, urmează a fi examinată prin prisma verificării dacă autoritatea și-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar și și-a exercitat acest drept conform scopului acordat prin lege.

La caz, Completul de judecată reține că, obiectul material al prezentei acțiuni de contencios administrativ îl constituie de fapt cerința reclamantului în circumstanțele expuse de anulare parțială a ordinului Serviciului Vamal nr. 801-p din 20 august 2020, în partea sancționării lui Alexandru Mîrza, Biroul Vamal Nord, în conformitate cu prevederile legale. Completul judiciar atestă că, Mîrza Alexandru este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, iar acțiunea nu este exceptată de la controlul judiciar.

Cu privire la fondul cauzei, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 49 alin. (1) și (2), 53 alin. (1) –(7) al Legii nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal și a conchis că normele de drept enunțate statuează că angajatorul este în drept să sancționeze disciplinar salariații optând pentru una dintre sancțiunile disciplinare, în condițiile legii, în cazul comiterii unei abateri disciplinare.

Or, din analiza materialelor anchetei de serviciu instanța de apel a elucidat faptul că, Alexandru Mîrza, inspector principal al Biroului vamal Nord, a dat dovadă de atitudine eronată față de exercitarea atribuțiilor de serviciu în procesul de eliberare a certificatelor de origine în afara orelor de program, fără a avea, în acest sens, o autorizare din partea superiorilor, prin ce a admis comiterea unei abateri disciplinare grave, ce conduce la destituirea din funcție, prevăzută la art. 51 alin. (2) lit. g) din Legea nr. 302/21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal.

Concomitent, prin acțiunile/inacțiunile sale funcționarul vamal Alexandru Mîrza nu a respectat prevederile pct. 11.1.4 din Fișa Postului nr.126 aprobată de către șeful Biroului Vamal Nord la data de 23.12.2016, prevederile art. 5, alin. (1), lit. a) din Codul de etică și conduită a funcționarului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1161 din 20.10.2016 și prevederile art. 13 lit. a), b) și d) din Legea nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal.

Totodată, în conformitate cu prevederile pct. 13 din Fișa Postului nr.126 semnată de inspectorul principal Alexandru Mîrza la data de 02.03.2017, în cazul în care dumnealui este nominalizat ca responsabil de certificarea originii mărfurilor, va asigura activitatea de certificare și control al originii mărfurilor în cadrul postului vamal. [...].

Reieșind din cele expuse, ținând cont de caracterul și gravitatea abaterii disciplinare, în temeiul art. 51 alin. (2) lit. g), art. 52 lit. b) și lit. h) din Legea nr. 302 din 21.12.2017 cu privire la Serviciul Vamal, s-a dispus aplicarea inspectorului principal din cadrul Biroului vamal Nord, Mîrza Alexandru, sancțiunea disciplinară - destituire din funcție.

Analizând actul administrativ contestat în raport cu circumstanțele de fapt ale cauzei și normele legale citate supra, instanța de apel a concluzionat că ordinul nr. 801-p din 20 august 2020 Cu privire la sancționarea disciplinară a lui Mîrza Alexandru a fost emis de Serviciul Vamal în strictă conformitate cu legislația în vigoare și cu respectarea procedurii, iar concluzia pronunțată de prima instanță este greșită și neîntemeiată motiv pentru care instanța de apel a admis apelul și a casat hotărârea contestată cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

La 23 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art.245 alin.(1) din Codul administrativ, Alexandru Mîrza, reprezentat de avocatul Grigore Ciubuc a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei instanței de apel, iar la 26 ianuarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ, a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 07 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea recursului Alexandru Mîrza, reprezentat de avocatul Grigore Ciubuc a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este în contradicție cu prevederile art. 432 alin. (2) lit. a), b), c) și alin. (4) CPC și urmează a fi casată ca neîntemeiată și ilegală cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe.

A indicat că nu este de acord cu afirmațiile pârâtului, preluate de instanța de apel precum că pârâtul s-a călăuzit de Regulamentul cu privire la efectuarea anchetei de serviciu, aprobat prin Ordinul nr. 307-0 din 02 iulie 2018. Aceste afirmații nu sunt corecte, or instanța de apel și-a justificat soluția și prin aplicarea prevederilor Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 201. Astfel, a susținut că s-au aplicat selectiv aceste prevederi din Regulamente, care justificau soluția pronunțată.

Cu toate acestea și pct. 28 a Regulamentului, aprobat prin ordinul nr. 307-0 prevede că încheierea pe marginea anchetei de serviciu se semnează de ce puțin 5 membri și secretar. În cazul dat a fost semnat de 2 membri și secretar. De asemenea Regulamentul dat prevede obligativitatea de a cita persoana în fața comisiei de disciplină, lucru care nu a fost făcut, nu a fost întocmit nici un proces verbal al Comisiei de disciplină și nici nu i s-a adus la cunoștință sub semnătură funcționarului public cercetat și persoanei care a formulat sesizarea. Toate aceste prevederi au fost ignorate de pârât și au fost trecute cu vederea și de instanța de apel.

A considerat că ordinul de concediere a fost emis cu scopul de a mușamaliza termenii de aplicare a sancțiunii disciplinare, or art. 53 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 302 prevede că sancțiunile disciplinare se aplică în termen de o lună de la data constatării abaterii disciplinare de către angajator în urma efectuării unei anchete de serviciu.

La fel, a considerat eronată poziția instanței de apel că pârâtul s-a conformat prevederilor art. 53 alin. (1) lit. a) a Legii nr. 302, or conform art. 209 alin. (1) Codul muncii sancțiunea disciplinară se aplică de regulă imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de o lună din ziua constatării ei, fără a lua în calcul timpul aflării salariatului în concediu anual de odihnă, în concediu de studiu sau în concediu medical. Astfel, angajatorul a cunoscut despre presupusa abatere disciplinară comisă de reclamant și imediat urma să dispună efectuarea unei anchete de serviciu și să

aplice timp de o lună sancțiunea disciplinară. Termenul de aplicare a sancțiunii disciplinare este 30 de zile începând cu data de 17 februarie 2020.

A considerat incorecte și afirmațiile instanței de apel precum că încheierea pe marginea anchetei de serviciu întocmită de Direcția integritate și supraveghere a constituit temei legal pentru emiterea ordinului contestat, deoarece conform pct. 29 din Regulament, aprobat prin Ordinul nr. 307-o urma să fie semnat de 5 membri ai comisiei de disciplină și secretar, însă a fost semnată valabil de 2 membri din cel puțin 5 membri care urmau să o semneze.

A susținut că instanța de apel și-a motivat soluția pe aspecte formale ale presupusei încălcări de disciplină fără a analiza în fond circumstanțele reale.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 09 noiembrie 2021, în ședință publică, iar cererea de recurs nemotivată a fost depusă de către Alexandru Mîrza, reprezentat de Grigore Ciubuc la 23 noiembrie 2021 (f.d. 223, vol. I).

Totodată, din materialele cauzei rezultă că la 14 ianuarie 2022 lui Alexandru Mîrza, reprezentat de Grigore Ciubuc i-a fost notificată, prin intermediul oficiului poștal, decizia integrală din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 226, vol. I).

În condițiile enunțate, recursul nemotivat depus la 23 noiembrie 2021 și respectiv cel motivat depus la 14 ianuarie 2022, sunt în termen (f.d. 223 vol. I, 1-9, vol. II).

La 10 februarie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Serviciului Vamal copia recursului motivat depus de Alexandru Mîrza, reprezentat de Grigore Ciubuc cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție.

La 03 martie 2022 Serviciul Vamal al Republicii Moldova a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel.

La 30 martie 2022 Alexandru Mîrza a depus observații la referința Serviciului Vamal.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Alexandru Mîrza, reprezentat de Grigore Ciubuc inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din

Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor

respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Alexandru Mîrza, reprezentat de Grigore Ciubuc.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Alexandru Mîrza, reprezentat de Grigore Ciubuc se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru